

congrés). D'aquesta manera, dilluns al vespre, en el marc de la Seu Vella de Lleida, es va retre homenatge a Robèrt Lafont mitjançant lectures en occità i anglès de la seua obra *La Gacha a la cistèrna*, que per altra banda van precedir el lliurament formal, per part de la Generalitat de Catalunya, del Prèmi Robèrt Lafont al lingüista de Lomanya Jacme Taupiac, de mans de la Directora General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Esther Franquesa. Dijous al migdia es va fer un merescut i emotiu homenatge a Martí de Riquer que va tenir el privilegi de comptar, entre altres convidats de prestigi, amb la presència de la seua filla, la professora Isabel de Riquer. Divendres a la nit, tot just abans del banquet final, els membres de l'AIEO van recordar la figura de Peter T. Ricketts, primer president de l'associació, per mitjà de les paraules de Walter Meliga i Dominique Billy. Va ser una setmana molt intensa des del punt de vista científic, que formalment va iniciar-se amb la inauguració del congrés el dia 16 de juny al matí, en què van participar, entre altres representants públics, el Conseller de Cultura de la Generalitat i el mateix Rector de la Universitat de Lleida, el professor Roberto Fernández. Però de fet, les activitats complementàries ja van iniciar-se el vespre anterior amb un aperitiu de rebuda que va servir per recórrer al llarg i ample el domini lingüístic català a través de les begudes tradicionals del territori, com a acte previ a la inauguració de la vuitena edició Mostra de Cinèma Occitan per part de la Generalitat de Catalunya. Des de dilluns fins a divendres es van succeir moltes altres activitats: la inauguració de l'exposició *Seta, vila occitana*, de l'artista català Xevi Moliner i Milhau (de l'Espai Androna d'Olot); un concert de cançó aranesa d'Alidé Sans al pati de l'Institut d'Estudis Ilerdencs; una visita a l'emblemàtic Museu de Lleida; una excursió a la Vall d'Aran on els congressistes van ser rebuts pel mateix Sindic d'Aran al Conselh Generau i van visitar el fantàstic Ecomusèu Çò de Joanchiquet de Vilamòs, o encara un *balèti* nocturn o ball popular poliglòt als peus de la Seu Vella amb el grup Kaj Tiel Plu, que va donar pas a la improvisació de cants populars occitans. Com dèiem més amunt, va ser una setmana intensa que va acabar dissabte al migdia, amb l'assemblea general de l'AIEO. Allí s'hi van escollir un nou secretari de l'associació (Arvèi Lieutard) i una nova presidenta (Rosa María Medina, de la Universitat d'Oviedo, que va usar l'asturià en una part de la seua elocució). També s'hi va poder descobrir, de la mà del professor tolosà Joan-Francés Courouau, la nova destinació dels occitanistes l'any 2017: Albi, el cor d'Occitània.

Aitor CARRERA
Càtedra d'Estudis Occitans
Universitat de Lleida

Acte d'homenatge a Carles Miralles. — El passat 30 de setembre es va celebrar a la Universitat de Barcelona un acte d'homenatge al doctor Carles Miralles, catedràtic del departament de Filologia Grega, amb motiu de la seva jubilació. La celebració va tenir lloc a l'Aula Maga de l'Edifici Històric de la Universitat de Barcelona, que es va omplir de gent entre companys de professió, estudiants, amics i familiars de l'homenatjat.

Va presidir l'acte el rector de la UB, Dídac Ramírez, acompanyat del president de l'Institut d'Estudis Catalans, Joandomènec Ros; el degà de la Facultat de Lletres de la UB, Adolfo Sotelo, la directora del Departament de Filologia Grega, Francesca Mestre, i els doctors Joan Martí, de la Universitat Rovira i Virgili, i Ernest Marcos, del departament de l'homenatjat.

Després d'una breu presentació, el rector va cedir la paraula a Francesca Mestre, que va glosar breument la figura de Carles Miralles, especialment en la seva vinculació amb el departament de Filologia Grega de la UB. Mestre va fer referència a la dimensió internacional assolida per l'homenatjat gràcies al seus treballs filològics, d'ampli reconeixement en el món acadèmic, realitzats al llarg de més de cinquanta anys de dedicació a l'estudi de la literatura grega clàssica i també

de la catalana. Va exposar, tot seguit, la feina feta en l'elaboració dels dos volums d'estudis editats en honor de Miralles. I al final de la seva intervenció, va fer esment del munt d'adhesions a l'homenatge que s'havien rebut, algunes de les quals va llegir en les respectives llengües.

Tot seguit va intervenir Joandomènec Ros, que va glossar la figura de Carles Miralles en la seva vinculació amb l'Institut d'Estudis Catalans, de la Secció Filològica del qual l'homenatjat és membre. El president de l'IEC es va referir no tan sols a les aportacions de Miralles a la institució en l'àmbit acadèmic sinó també en el de la gestió, per les responsabilitats i càrrecs assumits des que s'hi va incorporar.

Adolfo Sotelo, degà de la Facultat de Lletres de la UB, va prendre la paraula després per recordar la sòlida tradició d'estudis clàssics de la Universitat de Barcelona, des dels grans hellenistes Antoni Bergnes de les Cases i Josep Balari, passant per Lluís Segalà, i per situar Miralles en aquesta tradició ininterrompuda. Paral·lelament, va lloar la figura de l'homenatjat en el món de les lletres catalanes, i la seva ferma vinculació amb la Facultat de Lletres de la UB.

A continuació es va fer la presentació dels dos esmentats volums d'estudis publicats en honor de l'homenatjat, pulcrament editats per les Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, amb el títol *Som per mirar* (pres d'un vers del sonet «Diana als jardins», de l'obra de Carles Riba, *Salvatge cor*). Del primer, que conté estudis de filologia grega, n'han tingut cura Eulàlia Vintró, Francesca Mestre i Pilar Gómez; i del segon, amb estudis de literatura i crítica, Montserrat Jufresa, Carles Garriga i Eulàlia Miralles. Ernest Marcos va presentar el primer volum tot llegint el text preparat per Pau Gilabert, també del departament de Filologia Grega de la UB, que no va poder fer la seva intervenció. Marcos va classificar i resumir les diferents contribucions sobre temes de filologia grega, escrites per distingits investigadors tant europeus com americans, tots col·legues i amics de Miralles: lectures d'Homer, d'Hesòde i de lírics arcaics —Alcman, Safo, Teognis—, quatre aproximacions a Èsquil i, en època hellenística, qüestions de poètica i de definició del gènere èpic; per acabar amb estudis sobre diversos testimonis més tardans —Plutarc, Ateneu, Pausànies— sobre el món arcaic i clàssic, i amb una mostra de poesia en papirs màgics. Bona part d'aquests temes formen també part de la tasca acadèmica de l'homenatjat, sobre els quals ha donat a llum moltíssimes publicacions.

A continuació, Joan Martí va resseguir les contribucions del segon volum de *Som per mirar*, també d'investigadors i escriptors vinculats amb l'homenatjat. Alguns dels textos versen sobre autors de la literatura catalana contemporània, com Josep Carner, Mercè Rodoreda, Maria Àngels Anglada, Joan Perucho, Manuel de Pedrolo i Josep M. Espinàs, a més dels de la generació del mateix Miralles; i també autors de la literatura medieval, com Bernat Metge i Ramon Llull. Altres aportacions tracten sobre la recepció en les lletres catalanes de temes i obres diversos, com ara el mite d'Antígona o la poesia de Kavafis. També n'hi ha sobre qüestions d'ecdòtica, sobre el crític Josep M. Castellet i sobre T. S. Eliot, i encara unes altres de caràcter més personal, que inclouen des de records fins a un recull d'aforismes. Bona part dels escriptors estudiats han estat també, en algun moment de la seva trajectòria, objecte de l'interès acadèmic de Miralles. Joan Martí va acabar la seva intervenció glossant la figura de Miralles des d'una perspectiva més personal i va fer referència al ferm compromís de l'homenatjat amb la llengua i la cultura catalanes.

El rector de la UB, Dídac Ramírez, va exposar breument l'estreta vinculació mantinguda per Miralles amb la universitat des de mitjan segle XX, i li va cedir la paraula perquè amb la seva intervenció cloqués l'acte. L'homenatjat va bastir el seu discurs a partir d'una anècdota biogràfica: el record de la primera vegada que va pujar les escales del pati de Lletres de la universitat, quan tenia 17 anys. De les escales estant, va anar desgranant diverses vivències personals que dibuixaven una trajectòria vital indissolublement lligada amb la Universitat: des de la seva època d'estudiant, passant pel reconeixement dels qui esdevindrien els seus mestres, fins a la seva tasca com a docent, exercida durant mig segle. Miralles va destacar les figures del Dr. Josep Alsina i el Dr. Antoni

Comas, que el van guiar en la seva formació en l'àmbit de la filologia grega i la filologia catalana, respectivament, i que tant el van condicionar en la seva realització com a estudiós i com a docent. Tot el discurs va ser una reivindicació del paper de la universitat en la societat, i de la importància del saber, de la cultura i de la llengua per al desenvolupament del país.

Miralles, finalment, va fer referència a l'ictus que mesos enrere havia patit, i del qual es troba en procés de recuperació. Ell mateix va redactar un text sobre aquesta peripècia vital, que, en forma d'opuscle, va ser repartit als assistents a l'acte. Un text que trasllueix el patiment i la inquietud experimentades davant un tràngol físic i psíquic tan greu, però que, alhora, conté aquell punt de distanciament irònic tan característic de la seva conversa. Un distanciament i fins una mordacitat que van ser ben presents al seu discurs, al final del qual va rebre un llarg i merescut aplaudiment.

Jordi MALÉ
Universitat de Lleida

Nomenaments, premis i distincions. — Diversos nomenaments han tingut lloc en el si de l'Institut d'Estudis Catalans. Ens plau felicitar Maria Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica, Josep Massot, president de la Secció Històrico-Arqueològica i Georg Kremnitz, membre corresponent de la Secció Filològica. L'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona ha rebut com a nous membres Manuel Jorba, Pere Lluís Font i Jaume Pòrtulas.

D'altra banda, Joan Martí i Castell ha estat nomenat membre d'Honor d'Euskaltzaindia i premiat, juntament amb Josep Nadal, per la Xarxa Lluís Vives d'Universitats per haver-ne estat uns dels seus rectors fundadors. Aquesta institució ha concedit a Germà Colón la Medalla d'Honor (Perpinyà, Palau dels Reis de Mallorca); el mateix filòleg ha estat nomenat fill predilecte de la ciutat de Castelló i homenatjat per la Universitat Catalana d'Estiu de Prada per la seva trajectòria en l'àmbit de la filologia romànica i la lexicografia. Joaquim Rafel i Lúdia Pons han rebut la reconeixença de la Universitat de Barcelona amb motiu de la seva jubilació (vegeu p. 656-658) així com Giuseppe Tavani, la de la Universitat de Roma, «La Sapienza», i Jordi Carbonell, la de l'IEC, per llur norantè aniversari (vegeu p. 651-653). Aquest, a més, ha estat guardonat amb el Premi Dignitat 2013, atorgat per la Comissió de la Dignitat arran de la seva tasca científica en l'àmbit de la filologia i història de la llengua i per la seva constant i exemplar actitud cívica.

Finalment, Jaume Cabré ha rebut el Premi del Setmanari *Courrier* 2013 (Grup *Le Monde*) per la millor novel·la estrangera traduïda al francès; el Premi Ciutat de Barcelona 2013 per l'impacte internacional de la seva novel·la *Jo confesso* i per les traduccions al francès, al neerlandès i al polonès; i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, concedida també a José Manuel Blecuca, director de la Real Academia Española.

Estudis Romànics s'uneix cordialment a les felicitacions que han rebut aquests estudiosos i els desitja una dilatada vida al servei de la cultura catalana i universal.

[N. del C. de R.]